

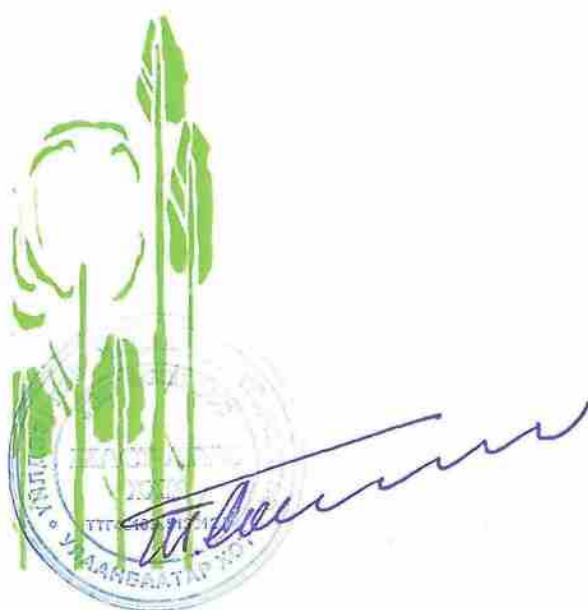
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧДЫН АНХААРАЛД

ҮНЭТ ЦААС ГАРГАГЧ НЬ МОНГОЛ УЛСЫН “КОМПАНИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ”, “ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ” БОЛОН МОНГОЛ УЛСЫН САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРООНЫ ХОЛБОГДОХ ЖУРМУУДЫН ДАГУУ БОНД ГАРГАН ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨӨ САНХҮҮЖҮҮЛЖ БАЙГАА БОЛНО.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН 7.1-Д ЗААСНЫ ДАГУУ ОЛОН НИЙТЭД ГАРГАЖ БҮЙ ЭНЭХҮҮ ҮНЭТ ЦААСЫГ САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО БҮРТГЭСЭН НЬ УГ ҮНЭТ ЦААСНЫ ЭРСДЛИЙН ТАЛААР АЛИВАА БАТАЛГАА ГАРГААГҮЙ БОЛОХЫГ АНХААРАХ НЬ ЗҮЙТЭЙ. ЭНЭХҮҮ ҮНЭТ ЦААСЫГ ХУДАЛДАН АВАХ ЗАМААР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ ХИЙХ НЬ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧ ТАНЫ ХУВЬД **ЯМАГТ ЭРСДЭЛТЭЙ** ҮЙЛДЭЛ БАЙДГИЙГ ОНЦГОЙЛОН АНХААРЧ, ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГА, ҮНЭТ ЦААС ГАРГАХ АЖИЛЛАГААГ САЙТАР АНХААРАН СУДАЛСНЫ ҮНДСЭН ДЭЭР ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ШИЙДВЭРЭЭ ГАРГАХЫГ ЗӨВЛӨЖ БАЙНА.

Энэхүү үнэт цаасны танилцуулгад хөрөнгө оруулагч танд бонд худалдан авах шийдвэр гаргахад туслах, шаардлагатай бүхий л мэдээллийг агуулахыг зорьсон болно. Танилцуулгад хөрөнгө оруулагч танд шаардлагатай мэдээллийг бүрэн оруулаагүй байж болох ба лавлах тодруулах зүйлийг Үнэт цаас гаргагч компани болон Андеррайтерын “БиДиСЕК” ХК-д хандаж авна уу.

Андеррайтерын компани нь энэхүү үнэт цаасны танилцуулгыг бэлдэхдээ “Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль”-ийн 28 дугаар зүйлд заасан мэргэжлийн компанийн хариуцлага, ёс зүйн журмыг баримтлан аудитын компанид шалгуулсан санхүүгийн тайлангийн мэдээллийг алдаа, зөрүүгүйгээр авч ашигласан болно.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ТАНИЛЦУУЛГЫН ХУРААНГУЙ

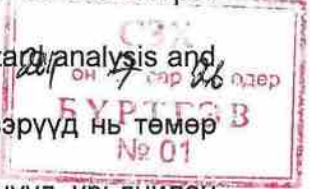
Үнэт цаас гаргагч нь мал бэлтгэлийн үйл ажиллагаа явуулж, бэлтгэн нийлүүлэгдсэн малыг үйлдвэрийн аргаар төхөөрч, мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн дотоодын болон гадаадын зах зээлд борлуулах үйл ажиллагааг эрхэлдэг. Тус компани нь 2005 оноос урт хугацааны хөрөнгө оруулалтын нэгдмэл бодлогын хүрээнд техник, технологийн шинэчлэлтийг ээлж дараатайгаар хийсний үр дүнд Монгол улсын хэмжээнд мал бэлтгэлийн 32.3 хувь (41634 толгой мал бэлтгэсэн), үйлдвэрийн аргаар мал төхөөрөх хүчин чадлын 26 хувь (нэг удаадаа бод-1810, бог-8900 толгой), мах махан бүтээгдэхүүн хадгалах хүчин чадлын 30 (19200 тн), махны экспортын 22.8 (2010 оны байдлаар 4518.9 тн-ыг экспортлосон) хувийг дангаараа хангах болсон. Мөн үйлдвэрийн аргаар бэлтгэж буй нийт махны 40 (2010 онд нийт 2111 тн үйлдвэрлэсэн) орчим хувийг үйлдвэрлэн, нийслэлийн хэмжээнд худалдаалагддаг улсын нөөцийн мах болон экспортын мах, махан бүтээгдэхүүний 1/3-ийг (2010 оны байдлаар 6918.9 тн мах махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж борлуулсан) дангаараа хангаж байна.

Малыг алс холоос, дундын зуучлагчаар дамжуулдаг байсан мал бэлтгэлийн өртөг өндөртэй хуучин арга барилыг тус компани нь 2006 оноос халж, бүсчилэн мал бэлтгэх шинэ аргийг нэвтрүүлсэн. Ингэхдээ малыг хамгийн алсдаа 50-200 км-т тууварлан үйлдвэрт нийлүүлэх боломжтойгоор 11 аймаг, орон нутгийг хамарсан томоохон сүлжээ үйлдвэрүүдийг бий болгоод байна.

Манай улсад нийтдээ том, жижиг нийлсэн 35 орчим махны үйлдвэр ажиллан, жилд 90 орчим мянган тонн мах, махан бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрийн аргаар боловсруулах хүчин чадалтай хэдий ч эргэлтийн хөрөнгийн дутагдлаас хамаарч 20-30 хувийг л ашиглаж, хотуудын махны хэрэглээний 30 орчим хувийг хангаж байна. Мах, махан бүтээгдэхүүний ханган нийлүүлэлт үндсэндээ ченжүүдээр дамжин хийгдэж байгаа нь хүнсний аюулгүй байдалд хурцаар яригдах асуудал болж байна.

Үнэт цаас гаргагчийн бий болгосон давуу тал:

- ✓ Ямарваа байгалийн болон гэнэтийн давагдашгүй хүчин зүйлийн нөлөөллөөс ангид байхуйцаар орон нутагт мал хүлээн авч үйлдвэрийн аргаар төхөөрч боловсруулах, хадгалах үйлдвэрүүдийн сүлжээг бий болгосон. Энэ нь байршлын давуу тал бөгөөд байгалийн давагдашгүй хүчин зүйл, малын халдварт өвчний дэгдэлтийн үр дагаварыг бага байлгах нөхцөл бололцоог бий болгосон.
- ✓ Бэлтгэлийн малыг 50-200 километрийн зайд тууварлах болсноор нэг малын махны гарцыг нэмэгдүүлж, улмаар мал бэлтгэлийн үнийн 50-200 төгрөг хүртэлх өсөлтийг даах боломжийг бүрдүүлсэн.
- ✓ Эгзэгтэй цэгийн аюултай байдлыг шинжлэн хянах HACCP /Hazard analysis and Critical Control Point/ системийг бий болгож байна..
- ✓ Сэлэнгэ, Багануур, Дорнод, Улаанбаатар зэрэг салбар үйлдвэрүүд нь төмөр замд холбогдсон.
- ✓ 2011 онд бэлтгэгдэх махны экспортын борлуулалтын гэрээнүүд урьдчилан хийгдсэн. Тухайлбал,
  - Лалын Бүгд Найрамдах Иран Улс руу 4600 /дөрвөн мянга зургаан зуун/ тонн хонины махыг 2012 оны 02 дугаар сарын 28-наас өмнө 2 удаагийн тээвэрлэлтээр нийлүүлэх гэрээг 2011 оны 3 дугаар сарын 10-ны өдөр "Юни трейд" компанитай байгуулсан.
  - ОХУ-ын Бүгд Найрамдах Буриад Улсын "Бурятмяспром" компанитай 30 720 000 (гучин сая долоон зуун хорин мянга/-н ам.долларын үнийн дүн бүхий адуу, үхрийн 12000 /арван хоёр мянга/-н тонн махыг 2011 оны 8 дугаар сарын 01-нээс 2012 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдөр

хүртэлх хугацаанд нийлүүлэхээр худалдах, худалдан авах гэрээг 2011 оны 4 дүгээр сарын 15-ны өдөр байгуулсан.

- ✓ Үнэт цаас гаргачийн эрх бүхий албан тушаалтны шийдвэрээр бондын үндсэн болон хүүгийн төлбөрийг бүрэн хангахуйц үнийн дүнтэй үл хөдлөх хөрөнгөөр бондын баталгаа гаргаж буй зэрэг нь үнэт цаас гарган татан төвлөрүүлэх хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулж, бондыг цаг хугацаандаа эргэн төлөх боломжуудыг бүрдүүлж байна.

Үнэт цаас гаргагч нь үнэт цаас гаргахын өмнөх улирлын санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтээр нийт 3.85 тэрбум төгрөгийн өр төлбөртэй байгаа ба үүнээс 2.81 тэрбум төгрөг нь эргэлтийн хөрөнгө санхүүжүүлэх зорилгоор Хадгаламж банкаас авсан богино хугацаат зээл байна.

Тус зээлийн гэрээг анх 2010 оны 10 дугаар сарын 29-ны өдөр 1060/136 тоот Зээлийн гэрээгээр эргэлтийн хөрөнгө нэмэгдүүлэх зориулалтаар 1,900,000,000 /нэг тэрбум есөн зуун сая/ төгрөгийг сарын 1.8 хувь, жилийн 21.6 хувийн хүүтэйгээр 12 сарын хугацаатай зээлэхээр харилцан тохиролцож байгуулсныг 2011 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлт оруулан 1060/136-01 тоот гэрээг дараах нөхцөлтэйгээр байгуулсан.

Зээлийн хүүг 2011 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрөөс эхлэн сарын 1.3 хувь, жилийн 15.6 хувь, зээлийн хэмжээг 915,000,000 /есөн зуун арван таван сая/ төгрөгөөр нэмэгдүүлж 2,815,000,000 /хоёр тэрбум долоон зуун сая/ төгрөг болгон, зээл төлөгдөж дуусах хугацааг 12 сараар нэмж сунгаж, зээлийн хүүний төлбөр төлөгдөж дуусах эцсийн хугацааг 2012 оны 10 дугаар сарын 20-н хүртэл сунгасан.

“Голомт банк” ХХК, “Жаст Агро” ХХК болон “БиДиСЕК” ХК-ийн хооронд 2011 оны 5 дугаар сарын 17-ны өдөр байгуулсан хамтран ажиллах санамж бичигт тусгагдсанаар Голомт банк нь Үнэт цаас гаргачийн олон нийтэд санал болгож буй бондоос 10 тэрбум төгрөгийн үнийн дүнд худалдан авах сонирхлоо илэрхийлсэн.

